

STANDPUNT

Standpunten voor de Vlaamse verkiezingen
Algemene Vergadering van 5 december 2008

1 Situering

LOKO, de Leuvense studentenraad, heeft doorheen de evolutie van studentenvertegenwoordiging een ruime expertise opgebouwd over de noden en bezorgdheden van de student zowel in studieverband, als daarbuiten. Vanuit deze expertise wil LOKO graag zijn stem laten horen in de komende verkiezingsstrijd om op te komen voor zaken die belangrijk zijn voor elke student en de nodige aandacht verdienen van toekomstige beleidsmakers.

2 De student en zijn studie

Het uitgangspunt voor de student is steeds kwaliteitsvol en democratisch onderwijs. In het licht hiervan ziet LOKO enkele aandachtspunten en veranderingen noodzakelijk om deze kwaliteit te handhaven.

Financiering hoger onderwijs

Het hoger onderwijs is de motor van persoonlijke, maar ook algemeen economische welvaart. De cruciale rol die het hoger onderwijs speelt verdient dus ook de nodige financiële ondersteuning. De standaard voor investeringen in het hoger onderwijs ligt op 2 procent van het bruto nationaal product. Op dit moment gaat in ons land, in het beste geval, slechts 1,3 procent naar het hoger onderwijs. LOKO vraagt dan ook deze kloof zo snel mogelijk te overbruggen en aanzienlijk meer geld te laten gaan naar het hoger onderwijs. Deze investeringen dienen juist te worden uitgebalanceerd zodat ze zowel ten goede komen aan onderwijs als aan onderzoek. Om deze investeringen gelijklopend te houden doorheen de jaren moeten de onderwijsinstellingen in een andere indexcategorie worden geplaatst zodat het feitelijke financieringsniveau niet wordt ondergraven. Gelet op de huidige financiële problematiek dient het een constante zorg te zijn voldoende middelen vrij te maken voor de opleiding van jongvolwassenen en voor het wetenschappelijk onderzoek.

Accreditatie

Op dit moment wordt de externe kwaliteitszorg van het hoger onderwijs behartigd door de Nederlands-Vlaamse Accreditatie Organisatie (NVAO). Het belang van externe kwaliteitszorg kan volgens LOKO niet worden overschat. Het huidige systeem van opleidingsaccreditaties door onafhankelijke commissies die eveneens gelijkaardige opleidingen onderling vergelijken zorgt voor positieve stimulansen op het vlak van onderwijskwaliteit en tevens een vorm van gezonde concurrentie.

Daarom wil LOKO pleiten voor het behoud van de opleidingsaccreditaite en tegen de richting van het voorstel van de NVAO om over te gaan op een instellingsaccreditaite. De nodige stimulansen tot kwaliteitszorg zullen te gemakkelijk verwateren of niet voor elke opleiding even sterk worden benadrukt. Bij een instellingsaccreditaite zal de stimulans tot bijzondere kwaliteit vervallen tot minimale kwaliteit en zal er te weinig ruimte zijn om problemen bij specifieke opleidingen aan de kaak te stellen.

Rationalisering

Een belangrijk gegeven voor het hoger onderwijs in de komende jaren is de rationalisering. LOKO onderkent de nood aan een optimalisatie van het onderwijsaanbod. Een versnippering van opleidingen zorgt voor een verspilling van middelen en kwaliteit.

LOKO wil er echter toch de aandacht op vestigen dat het rationalisatieproces niet tot gevolg mag hebben dat het aanbod van opleidingen zo wordt beperkt dat de ratio student/docent op sommige plaatsen opleidingen onwerkbaar maakt en daardoor het de beoogde kwaliteitsverhoging teniet doet. Daarnaast mag een geografische spreiding niet uit het oog worden verloren om zowel financiële als sociale drempels laag te houden. In het rationalisatieproces dient er eveneens rekening te worden gehouden met het levensbeschouwelijke profiel van de onderwijsinstellingen. Levensbeschouwing is immers als een watermerk aanwezig doorheen elke opleiding. Dit 'watermerk' krijgt aan elke onderwijsinstelling een eigen vorm en invulling en zorgt derhalve voor een niet te verwaarlozen eigenheid. Hierbij dient wel opgemerkt te worden dat levensbeschouwing geen argument mag zijn om niet-kwaliteitsvolle opleidingen in leven te houden en om samenwerking tussen instellingen van verschillende gezinten tegen te gaan.

3 De student en zijn omgeving

Aangepaste huurwetgeving

De huurwetgeving kent nog verschillende lacunes als het aankomt op de verhuur van studentenkamers. Hoewel de huurwetgeving een federale materie is willen we in het licht van de federalisering toch enkele punten aanhalen. Ten eerste zou er voor de verhuur van een studentenkamer de optie moeten blijven bestaan voor de verhuurder om een contract van tien maanden aan te bieden. Dit is immers ook in het voordeel van de student. Hierbij moet wel een tweedezitclausule in het contract worden aangebracht. Daarnaast pleit LOKO ook voor een huurwaarborg ter waarde van slecht een maand huur, die op een geblokkeerde rekening wordt geplaatst. Op die manier kan een kotbaas de waarborg niet oneigenlijk inhouden.

Betaalbaar vervoer

Studenten moeten zich steeds meer bewegen binnen en buiten de gemeente waarin hun instelling gevestigd is, omwille van over de stad gespreide campussen of speciale samenwerkingsakkoorden. De mobiliteitskost die hiervoor betaald moet worden mag geen verkapte meerkost zijn voor studenten om studies aan te vatten in het hoger onderwijs. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest mogen Vlaamse studenten gratis het openbaar vervoer gebruiken aan de hand van speciale buspassen. LOKO pleit ervoor dat de Vlaamse overheid de hoger onderwijsinstellingen steunt om een gelijkaardig systeem uit te werken in het kader van een duurzaam en sociaal mobiliteitsbeleid.

Financiering personen met functiebeperking

In het nieuwe financieringsdecreet worden personen met een functiebeperking, werkstudenten en beursstudenten extra gefinancierd met wegingsfactor 1,5. Personen met een functiebeperking dienen geregistreerd te zijn bij het Vlaams Agentschap voor Personen met een handicap. Hierbij dient te worden opgemerkt dat slechts een goede 20 procent van alle personen met een handicap geregistreerd staan bij het VAPH. LOKO pleit voor het uitbreiden van deze selectiecriteria zodat zo veel mogelijk personen in aanmerking komen voor extra financiering.

Vermogensrecht studiemateriaal

Studiemateriaal is een hoge bijkomende kost voor elke student in het hoger onderwijs. Een belangrijke rol wordt daarin gespeeld door het cursusmateriaal. Studenten moeten nu vaak cursussen aankopen van de docent, waardoor deze in feite een dubbele vergoeding krijgt voor zijn officiële opdracht. De docent wordt verloond om zijn onderwijstaak uit te voeren, het aanbieden van cursusmateriaal valt hieronder, en ontvangt een auteursvergoeding van de consument-student. Dit zorgt voor onrechtvaardige kosten voor studenten en scheidt bovendien ook een ongelijkheid tussen docenten die aan groepen van verschillende groottes lesgeven.

LOKO pleit daarom om de rechten voor onderwijsresultaten aan regulering te onderwerpen en deze net zoals bij onderzoeksresultaten bij de instelling te leggen. De instellingen krijgen hierdoor het vermogensrecht op de reproductie van het door hun docenten geschreven cursusmateriaal en mogen voor de uitgave aan de eigen

studenten hiervoor hoogstens een vergoeding ontvangen voor de productiekosten. Een vergoeding aan docenten voor het ontwikkelen van cursusmateriaal is hierdoor niet uitgesloten, zolang deze niet gedragen wordt door de studenten en los staat van studentenaantallen.

Studenteninspraak

Een kotstudent verblijft het merendeel van het jaar, gedurende een langere periode in de stad waar zijn of haar instelling is gevestigd. Hoewel kotstudenten een grote groep in deze steden vormen wordt er vaak niet ten volle met hun noden rekening gehouden.

LOKO pleit om de portefeuille van studentenscheper in te voeren in steden en gemeenten waar meer dan 5000 studenten ingeschreven zijn in de gezamenlijke instellingen voor hoger onderwijs. LOKO pleit eveneens voor het opstellen van een studentenbeleidsplan dat duidelijk verschilt van het veelal bestaande jeugdbeleidsplan. Voor dit alles dienen voldoende mensen en middelen, met deze expliciete taak, in het beleid te worden geïntegreerd, zodat een harmonische symbiose kan worden garanderen tussen studenten en de plaatselijke bevolking.